

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 200686
Datum vergadering: 20 april 2021
Datum voorstel: 9 maart 2021
Nummer: 6 A
Onderwerp: Verzoek aanleg begraafplaats op particulier terrein

Voorgesteld raadsbesluit

Het verzoek tot het aanwijzen van een begraafplaats op particulier terrein af te wijzen.

Samenvatting van het voorstel

Na een zorgvuldige afweging van alle relevante belangen wordt de raad voorgesteld om het verzoek tot het aanwijzen van een begraafplaats op particulier terrein af te wijzen.

Aanleiding voor het voorstel

Aanvrager bood tot het aanwijzen van een bijzondere begraafplaats als bedoeld in artikel 40, eerste lid, van de Wet op de Lijkbezorging. Het doel van deze aanvraag is een de aanleg van een familiebegraafplaats.

Beoogd resultaat van het voorstel

Het nemen van een besluit op het verzoek tot het aanwijzen van een familie natuurbegraafplaats op particulier terrein.

Argumentatie

Het verzoek

Aanvrager heeft bij e-mail van 22 februari 2021 een brief ingediend. Deze brief dateert van 20 februari 2021 en daarin geeft de aanvrager een verduidelijking op wat hij wenst aan te vragen n.a.v. eerdere correspondentie. De brief van 20 januari 2020 moet worden aangemerkt als een aanvraag als bedoeld in artikel 40, eerste lid, van de Wet op de Lijkbezorging.

Het verzoek ziet op de aanleg van een familiebegraafplaats op een perceel aan de Haarweg te Tubbergen, kadastraal bekend 'TBG02 L 4146'. De aanvrager wil een begraafplaats aanleggen die de mogelijkheid biedt voor het natuurlijk begraven, zonder grafzerk, voor zowel hemzelf alsook zijn vrouw en kinderen en hun partners en (klein)kinderen.

De gemeenteraad is het bevoegde orgaan om een besluit te nemen op het verzoek.

Wetgeving

Uit artikel 40 van de Wet op de lijkbezorging volgt dat alleen grond mag worden gebruikt die daartoe door de raad is aangewezen. Het verzoek behelst dan ook het verzoek aan de raad om het hiervoor bedoelde perceel daarvoor aan te wijzen. Voor besluiten van de gemeenteraad staat voor belanghebbenden beroep open bij Gedeputeerde Staten (artikel 42 van de wet).

Uit de wetsgeschiedenis bij de totstandkoming van o.a. artikel 40 van de wet volgt dat met dit artikel is beoogd om de mogelijkheid om familiegraven op eigen grond aan te leggen te beperken (Kamerstukken II, 1970/71, 11 256, nr. 3, blz. 10 en nr. 6, blz. 10). Blijkens de Handelingen acht de minister het bepaald ongewenst dat ieder op zijn eigen terrein tot begraving zou kunnen overgaan en verwacht hij dat een gemeenteraad er niet spoedig toe zal overgaan een eigen terrein van een particulier als begraafplaats aan te wijzen (Handelingen II, 1982/83, blz. 1038).

De Wet ruimtelijke ordening en de Wet op de lijkbezorging kennen geen juridische koppeling. Wel bestaat jurisprudentie die voldoende ruimte laat om een aanvraag te toetsen aan het gemeentelijk ruimtelijk ordeningsbeleid.

Begraven en begraafplaatsen in de gemeente Tubbergen

De gemeente beschikt niet over een algemene begraafplaats. In elk dorp met een kerk is een RK-begraafplaats, in totaal 8. In de het dorp Tubbergen is tevens een NH-begraafplaats.

Beoordeling aanvraag

Voor Tubbergen is er geen beleid als bedoeld in artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht opgesteld over hoe de raad om gaat met zijn bevoegdheid tot het aanwijzen van een bijzondere begraafplaats op particulier terrein. De raad heeft beleidsruimte bij het bepalen of zij wel of geen grond wil afwijzen voor de aanleg van een bijzondere begraafplaats op particulier terrein. Tevens dienen de in het geding zijnde

(individuele) belangen op een zorgvuldige wijze te worden afgewogen. Voor het beoordelen van aanvragen zijn op basis van een eerdere aanvraag bij raadsbesluit van 15 december 2020 uitgangspunten geformuleerd. Hiermee wordt precedentwerking en willekeur voorkomen.

De aanwijzing van particuliere grond voor de aanleg van bijzondere particuliere graven roept een zwaarwegend en langdurig recht in het leven dat belemmerend kan werken op toekomstige (planologische) ontwikkelingen. Bij de aanwijzing van grond voor het aanleggen van een bijzondere begraafplaats spelen onder meer de belangen van ruimtelijke ordening een rol. Bij het aanwijzen van een begraafplaats op particulier terrein spelen ook andere aspecten een rol. Het begraven op particulier terrein is niet wenselijk, omdat er sprake is en/of kan zijn van:

- een langdurig ruimtebeslag op de grond in verband met de minimaal wettelijk voorgeschreven grafrust van 10 jaren;
- verplichtingen voor de (opvolgend) grondeigenaar, die ervoor zorgen dat hij niet vrijelijk kan beschikken over het perceel;
- weerstand van omwonenden of opvolgend eigenaar, omdat een begraafplaats als onprettig of confronterend kan worden ervaren;
- een extra taak voor gemeentelijk toezicht om de staat (ongestoorde grafrust) en onderhoud van de begraafplaatsen op particulier terrein te inspecteren en indien nodig te handhaven;
- grondsoort en hydrologische aspecten (ontwatering van de begraafplaats) waardoor aanleg hoge kosten met zich mee kunnen brengen;
- het ontstaan van versnippering omdat de grond in gebruik als begraafplaats niet op een andere manier gebruikt zal kunnen worden;
- mogelijke (toekomstige) belemmering van de bedrijfsmatige functie van een perceel;
- belemmerende werking bij ruimtelijke ontwikkelingen op het perceel en/of de omgeving
- ruimtelijke overwegingen met betrekking tot begraven in eigen grond, zoals bijvoorbeeld afstand tot de erfgrans, geluidshinder (rust bij het graf), visuele hinder en privacy;
- langdurige procedure (bestemmingsplan), snel te handelen (bij plotseling overlijden) is daarom niet mogelijk.

Belangenafweging

Gelet op het vorengaande is het standpunt dat er geen medewerking wordt verleend aan verzoeken tot het aanwijzen van een bijzondere begraafplaats op particulier terrein. De brieven die behoren bij de aanvraag leiden niet tot een andere conclusie. Een graf brengt een (zeer) lang ruimtebeslag met zich mee. De Wet op de lijkbezorging geeft beperkingen voor de ruiming van graven. Meer begraafplaatsen, in het bijzonder particuliere, kunnen een versnippering van grond en grond-functies in de hand werken en daarmee ook een goed ruimtelijk orderingsbeleid bemoeilijken. Ook kunnen bij grondverkoop (al dan niet vrijwillig) problemen ontstaan rondom het grondgebruik. De vigerende bestemmingsplannen staan de aanleg van extra begraafplaatsen niet toe. Het perceel is in het bestemmingsplan Buitengebied 2016 voorzien van de bestemming 'bos-natuur' en binnen deze bestemming is het niet toegelaten om een natuurbegraafplaats aan te leggen en toe te laten. Ter voorkoming van precedenten en de eventueel daarmee samenhangende wildgroei, wordt niet meegewerkt aan een procedure die de aanleg van een bijzondere begraafplaats alsnog mogelijk zou maken. De gemeente ziet zichzelf in deze terughoudendheid gesterkt door de verantwoordelijke minister die tijdens het wetgevingsproces van de huidige Wet op de Lijkbezorging heeft verklaard dat het niet de bedoeling is dat iedereen in de eigen grond begraven wordt.

Het belang van de aanvrager is gelegen in zijn wens om te worden te begraven op eigen grond en deze beschikbaar is voor begraven van zijn familieleden. Het gaat hierbij om een zwaarwegend, maar weliswaar om een persoonlijk belang van de aanvrager. De gemeente heeft een algemeen belang. Voor de afweging van alle belangen zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd. Na een zorgvuldige afweging van alle relevante belangen wordt de raad voorgesteld om het verzoek tot het aanwijzen van een natuur begraafplaats voor de familie van de aanvraag op zijn eigen terrein af te wijzen. Het algemeen belang weegt zwaardere dan het individuele belang van de aanvrager.

Niet openbaar

Het verzoek is gelet op de inhoud niet openbaar vanwege de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de aanvrager, ondanks dat de aanvrager heeft aangegeven dat het openbaar mag worden gemaakt. In het kader van privacywetgeving worden dergelijke gegevens niet op internet geplaatst en voorts is van belang dat een toestemming ook weer kan worden ingetrokken. Het is daarom geen openbare bijlage bij het raadsvoorstel.

Externe communicatie

Financiële paragraaf

Uitvoering

Evaluatie

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

ing. J.L.M. Scholten

de burgemeester

drs. ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Raadsbesluit

Datum: 20 april 2021
Nummer: 6 B
Onderwerp: Verzoek aanleg begraafplaats op particulier terrein

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 maart 2021, nr. 6A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 13 april 2021;

gelet op artikel 40, eerste lid, Wet op de Lijkbezorging

besluit

Het verzoek tot het aanwijzen van een begraafplaats op particulier terrein af te wijzen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 20 april 2021

De raadsgriffier,

M.J.P. de Vet (plv.)

De voorzitter,

drs.ing. W.A.M. Haverkamp-Wenker